

HETI SZEMLE

POLITIKAI ÉS TÁRSADALMI HETILAP.

ELŐFIZETÉSI ÁRAK:
Egy évre — 6 K — f. | Negyedévre — 1 K 50 f.
Félévre — 3 „ — „ | Egyes szám ára 20 fillér.
Tanítóknak és kézműiparosoknak egy évre 1 korona
Amerikai Egyesült-Államokba — egész évre 2 dollár.

Felolós szerkesztő
BÁTHORY ENDRE.

A lap kiadója:
A „PÁZMÁNY-SAJTÓ”

A szerkesztőséget és kiadóhivatalt illető összes küldemények, pénzek, hirdetések stb. a „Pázmány sajtó” címére küldendők, (Iskolaköz 3. sz.)
Hirdetések jutányos árban vételnek fel.
Nyilttér sora 40 fillér.
A lap megjelenik minden szerdán.

Szent István szelleme.

Irta: Bodnár Gáspár.

Jaj a nemzetnek, mely nem tiszteli többé multjának nagy szellemeit.

Századoknak sokadalma hirdeti, hogy a nagy ősokeket inkább élőknek tekintheti a nemzet, mint elporhadt csontoknak. Hogy az ősök szelleme mélyebb hatást tud gyakorolni, az agónia utolsó pillanataiban is életre kelteni nemzeteket és országokat mint száz és száz élő nagyság együttvéve.

Ezt a igazságot legjobban, leg-hatalmasabban hirdeti a magyar történelem.

A magyar nép legendás tiszteltetéssel övezte mindenha *szent István* apostoli első királyunknak hatalmas alakját.

Minden időben. Ott lebegett az ő koronás feje a nemzet előtt örömben és búbán. Különösen pedig balsorsában. Mikor esordultak a nemzet könnyei. Mikor buval harangoztak szomorú mezei.

Szent István szelleme őrt állott a

nemzet jogain minden század hajnalán-alkonyán. Az ő koronájának kell vala érinteni a királyaink fejét. E szent koronának abroncsai tartották szilárdul egybe alkotmányunk ősi biztosítékait. Az ő csudálatosan fennmaradt *szent Jobbja* hordozza ma is magában összes jogainkat, alkotmányunkat és nemzeti létünk jogosultságát, hivatását.

És bizonytal bizonyos, hogy valahányszor *szent István* világító, vezető, virrasztó szellemét ezer esztendő s létünk ormán eltakarják, elfedik a benső meghasonlás, a sorvasztó testvérharcok: Magyarország egére viharos, nemzetet gyengítő és pusztító fellegek gyülemlenek.

Pedig e fellegeket hajtogatják. Ádáz kezek tépik a magyar nemzet egységét. Nemcsak politikai, de nemzeti egységét is. Sőt testvéri egységét szaggatják meg.

Mily kimondhatatlan, égető fájdalom gyötri a hazafias sziveket annak tudatában, hogy *szent István* szellemét ma már nem ünnepeljük egységes érzésben. Hogy legalább e napon nem állhatjuk körül azt

az oltárt, melynek alapzata — a keresztény evangélium szelleme. *Tehát egyszersmind szent István szelleme is.*

Ám, mi áll utjában? Azt mondják: *szent István ünnepe felekezeti jellegű.*

Nem igaz!

Aki ilyet állit, megtagadja a magyar történelmet... Megtépi *szent István* érdemeit.

Legyen szabad megkérdeznem szeretettel, hazafias érzésemnek testvéri gyöngédségével:

— Hát felekezethez van-e kötve a nagy multnak dicsősége? Vajjon elhomályosodhatik annak szelleme, aki az emberiség történelmének egyik legjelentőségesebb eseményét, a magyar nemzet létalapjának megteremtését vitte végbe?

Mert ki tagadhatja, hogy Kelet-európa népvizonyai konszolidálódtak... az a magyar nemzet érdeme, gyökerében tehát *szent Istváné*, aki megjelölte nemzetünknek szilárd, hullámtörő nagy szerepét. A multban épügy, mint a jelenben.

És meg kell tagadni *Istvánnak* nagyságát, emlékezetét, emlékeze-

Amikor Pali bácsi először és utólszor Pesten volt.

Régen volt az bizony, mikor Pali bácsi először és utólszor Pesten volt.

De még ma is szívesen emlékszik rája, ami kis városunk huszadik századbeli nemzedéke.

Mert Pesthez bizony messzebb esett a mi városunk, mint Makó Jeruzsálemhez. Mert még mindig nevezetes, világlátott ember volt nálunk, aki vasuton utazott. Pláne Pestre. Hiszen mikor az uraság Pestre indult négyesével, úgy bucsuzott el uradalmától, mindenese gazdájától, már mint Pali bácsitól, meg a libasorban álló cselédségtől, akár az óperenciás tengeren tulra, a más világra utazott volna. Ahol bizony könnyen otthaghatja az ember a fogát.

Hanemhát a mi városunkba is elérkezett

a „vaklu”. Csaptak is olyan ünnepélyes megnyitást, aminőt még az öreg bíró se pipált. Pedig hát ő már csak pipált ám negyven esztendő s bíróságának göröngyös ösvényén.

Ezen az ünnepélyes, megyére, sőt országra szóló áldomáson, persze virágzó jó kedvében ígerte meg hites tanuk előtt Pali bácsi, hogy jövő *szent Istvánra*, ha a Isten ő szent felsége életünknek kedvez, Pestre utazik. A vasuton, améken még sohase ült. A feneketlen tengerhullámu fővárosba, amelyről eddig csak olvasott. Olvasgatás után sok szepet, de borzalmas dolgokat is álmodott.

Mert úgy vegyük fel a dolgot, hogy Pali bácsi az ő városát, határát, hegyét, völgyeit, mezőit, fáit, virágait, madarait, terményeit, állatait, bogarait, filokszeráit, furó és nem furó férgeit, a népet, a cselédséget, a gyerekeket, az időjárást úgy ismerte, mint senki emberfia. De azontul reá nézve minden idegen volt. Negyven esztendő láncozta őt eh-

hez az uradalomhoz. Éppég a bíró urral egyszerre fogta szalon hivatalát. Ezen szép időt át nem is volt reá nézve élet sehol.

* * *

Közeledett *szent István* napja. A Pali káplány ur kipirult arccal rohan Pali bácsi portájára és már messziről lobogtatja az újságlapot. Amébben esalhatlanul meg vagy on irva, hogy hát: *féljegy*.

— Igen Pali bácsi, *szent Istvánra* féljegy utazunk Pestre.

— Hát csakugyan utaznom kell?

— Magyar ember szavát tartja...

— 'Iszen arról ne beszéljünk. Adott szavam kontrektus. De, de más itt a baj...

— Mi baj lenne?

— Az anyjok azt mondja, hogy eszmába nem mehetek. Se magyar ruhába.

— Persze, persze. Se baj! Legalább magyar embert is látnak Pesten.

ILYÉS DÁNIEL

MŰBUTOR-ASZTALOS
SZATMÁR, Jósika-utca 7. szám.

Elvállalalom bármily bútorok készítését a mai kor igényeinek megfelelően, a legmodernebb kivitelben. Háló, ebédlő, úri szalon, leány, gyermek-szoba berendezéseket mahagóni vagy bármely különleges faanyagból.

tével szellemét a magyar nép egyik kisebb részének csak azért, mert a másik óriási része szent néven tiszteli?

Hát akkora gyűlölet sötétlene a szabadságot, türelmet, mások meggyőződését tisztelő magyar kebelben, hogy e szent szóért kész megtagadni testvériséget, multat, történelmet és emlékezetet?

A meghiggadás perzeiben bizonyára másképp lát a szenvedély is.

És most, mikor a legádázabb barez indul, szökik, sőt háboru szerveződik nem csupán a kath. Egyház, de minden keresztény egyház és hit ellen, a meghiggadás, a meggondolás, a felébredés, a közös védelem idejére van életszükség.

A történelmet nem csinálhatjuk vissza, mondotta Székely egyetemi rektor. A háromszázados tényeket sem. Igyekezzünk tehát, legalább az evangélium szellemével kiegyenlíteni és a hazaszeretettel áthidalni a vallási ellentéteket,

Tisza István gróf is ennek a keresztényi testvérfelfogásnak adott kifejezést, mikor rámutatott arra a közös forrásra, ahonnan az összes keresztény felekezetek eredtek és hő óhaját fejezte ki, hogy a dolgok felszínén levő ellentétek ne legyenek erősebbek a dolgok mélyén levő egységénél...

Mindkét nyilatkozatot szívelelje meg a mai keresztény társadalom. Mert bizonyosra vehetjük, hogy elpusztulunk, elveszünk, elnyeljük és legyőzünk mi keresztények...

A magyar fajt... a keresztény alapon álló magyar társadalmat, a

nemzet multját, jelenét és jövődjét besikkasztják vagy a világgölgárság nagy, feneketlen tengerébe, vagy egymás, idegen faj szolgaságába hajtják, mely faj szellemileg és anyagilag egyaránt mesés egyetértésnek és összetartásnak örvend.

A keresztényeknek egy közös, állandó, kétezeréves alapjuk van. És ennek dacára folyton czivódásban vannak. Gyengítik egymást és önmagukat egész a pusztulásig.

Szent István szelleme ébresszen minket ennek tudatára...

Szent István szelleme öröködjék a magyar nemzet jövődjén!

Nem szekularizálunk.

A lefolyt s a támadó protestánsok részéről szemenszedett gorombaságokkal szatirált szekularizációs vita minden kellő igazságérzettel bíró embert meggyőzhetett arról, hogy Lengyel Imre és földéhes társai jogtalan territóriumra léptek, midőn az egyházi, és csakis a kath. egyházi vagyon elkobzását a magyar jogból és a magyar történelemből iparkodtak olyan színben tüntetni fel a közönség előtt, hogy az méltányos és jogalapon áll.

Hogy ez nem sikerült, mindenki láthatta, csak épen ők nem akarják belátni és nem is fogják soha, mert őket nem a higgadt megfontolás, hanem a szenvedély és a nagy ehtőség vezérli.

Tételről-tételre szedtem szét argumentumaikat, kimutattam, hogy azok mitsem bizonyítanak, de azért a neki bokrosodott osztozkodó lovagok ma is a bandériumon lovagolnak és tele torokkal kiabálják, hogy számos törvényünk bizonyítja, hogy az egyházi birtokok állami tulajdont képeznek. De a számos tör-

vény közül egyet sem tudtak megnevezni. A Lengyel Imre ur által megnevezetteket alaposan tönkre silányítottam. Itt tehát nekem a vitát folytatni nincs miért, mert azt az eszement hadat nem fogja meggyőzni sem én, se más, soha a világon. Nem is rájok való tekintetből szólaltam fel, hanem főképen azért, hogy a nagyközönség ne engedje magát félrevezettetni a keresztényen türelmetől tajtékzó eme diszes társaság által. Nem kétkeltem, hogy ez a czélom teljesen sikerült is. Zálogát látom abban a körülményben, hogy a kath. közönség elragadtatással tárgyalt érvelésemről, látom azokból a gratulációkból, melylyel lépten-nyomon megtisztelnak a vita hevéből távol álló uriemberek. De legjobban látom abból a tehetetlen vergődésből, melylyel a lecsépült ellenfél minden reális bizonyíték híján hallatlan dühbe gurulva gorombáskodik és piszkol. Mondhatom, ez rám nézve a legnagyobb elégtétel, a dühöngés a legfényesebb bizonyítéka annak, hogy az illetők maguk is elveszettek látják a csatát.

Mit szól egy okos ember az ilyen érvelésre, aminő a Szatmár vasárnapi számában látott napvilágot: „Az idézett törvényezikkek, miket ön oly éretlenül és nagy erővel czáfol s végre egeret szül, nagyon jól tudjuk mi, mit tartalmaznak.“ Kétségkívül azt, hogy nem is olyan éretlenül lehettek azok megezafolva, midőn ezzel a czáfolattal szemben a tönkre silányított ellenfél csak a saját böles tudására képes hivatkozni. És kétségkívül azt, hogy nem is szült az a czáfolat, hanem nyakazott: a táblabíró urat és általa is szégyelnivaló társait.

Most csak arra az egy körülményre terjeszkedem ki, emlegetik ugyanis, hogy III. Károly, Mária Terézia és I. Ferencz a püspöki jövedelmeknek egy részét a vallás alapba rendelték befizetni és a püspökök számára fizetésnek bizonyos összeget állapítottak meg. De azt ne tessék mondani, mint ahogy állit-

— Ugy-e mondtattam. No hát akkor indulunk, öcsém Pali.

És elindultak. Nehezen ment ám ez az indulás. Hej, mert a jó gazdának ezer a gondja-baja. Még a vasuti kupéból is vissza kiáltott Pali bácsi:

— A koczára aztán vigyázzatok. Attól tartok...

De már a többi szót nem lehetett érteni. A masina zakatolt és vitte a kis társaságot.

Kedélyes, patriarchalis utazás volt az azért, ha meg sem állhattak ott, ahol éppen akartak. Pali bácsi elővette szeredását és annak rendje és módja szerint kezelte, mintha csak a maga kocsiján utaznék. A káplán tisztelendő tanításokat tartott a Pesten való viselkedésről, eseteket hozott fel, amiket csak nemrég az újságból olvasott. Ezeket az eseteket legjobban figyelte a Pali bácsi fia, Gyuszi. Aki már gimnázista. Így tehát sokat tanult a fővárosról.

* * *

Öreg este volt, mikor a vonat a pesti állomásra berobogott. Pali bácsi bekapaszkodott a káplán tisztelendő ur gérokjába és úgy szállott ki. Emberhullám táruult fel előtte.

Csaknem szédült, mikor ez az áradat egyet egyet sodort rajta.

— Utánam, — kiáltott a káplán ur — csak utánam!

A fénytengerben uszováros egy sose látott, de még álmodni se álmodott világ képét tárta az öreg elé. A kocsiban úgy ült, mint egy megbüvölt ember, aki először tűnődik azon, vajjon valójában ő e ő? A vendégfogadó fenyes eleganciája a hatást csak fokozta.

— Jó aludt-e édes apám, kérdezte a fiu már hajnalban.

— Nem én, egy csöppet se!

— Hiszen horkolt édesapám, akár egy macska.

— Hát tán éppen akkor aludtam egy pöttyöt.

A Pali fiu türelmetlenül sürgette, hogy fel Budavarába. Még pedig gyalog. Mert ő mindent, de mindent látni akar. Az idő meg repül.

El is indultak.

A nap már ragyogott. Pompásan aranyozta be a budai hegyeket.

Mikor a Dunapartra értek és előttük hömpölygött ez az ősi víz, megállottak. Apa

is, meg a fia is. Mintha gyökeret vert volna a lábuk. Azt se tudták, a várra bámuljanak-e vagy a Dunára, melyen hajó-hajó után siklott.

— Nánési, Nánési, sóhajtott Pali bácsi. Ha látnád, ha látnád!

Még most is az asszonyfeleségére gondolt. A fiu meg hangosan szavalt: Talán hazám könnye vagy te nagy folyó. Aztán tovább: Él a magyar, áll Buda még!

Az emberek szinte megállottak. Talán bizony mentőkre gondoltak.

... A kis társaság már oda keveredett a hömpölygő áradatba. Az óriási néptömegbe. Az István-napi körmenetbe. Akár egy-egy pehely, akár egy-egy falevél. Ugy kerültek bele. Ugy vitte az emberáradat őket tovább-tovább, mint a szél a falevelet.

A káplán ur egyszer csak egy szobor előtt odasugja Pali bácsinak:

— Ez a Henezi szobra!

Pali bácsi morogni kezdett. De azért meggondolta a dolgot és lenyelte, ami a szájára szökött. Mert most egész közlelől láthatta a gyönyörű ereklyetartót, melyben a szent Jobb pihent selyem párnáskáján.

* * *

CSAPÓ LAJOS

SZATMÁR, Deák-tér 7., (I. emelet).

ELSŐRANGU PAPI-
ÉS POLGÁRI SZABÓ

Magyar díszruhák, Polgári ruhák,
Papi öltönyök, Liberálak,
Reverendák, Szarvasbőr-
Czímádák, nadrágok,
Palástok, fővegek, Bőr kabátok
készítését elvállalom.

Mindennemű öltöny készítésénél a főszólyt az elegáns szabás és finom kivitelre fektetem, a mellett teljes kezességet vállalok szállítmányaim valódi színe és tartósságáért. Nagy raktár honi és angol szövetekben.

Tisztelettel CSAPÓ LAJOS, szabó-mester.

ják, hogy erről törvény intézkedett, vagy tessék hivatkozni az illető paragrafusra. De nem lehet ám, mert ilyen paragrafus nem létezik, itt az illető császárok önkényűleg rendelkeztek. Ez tehát épenséggel nem bizonyít a mellett, hogy a nevezett uralkodók jogalapon állottak, hiszen akkor nem kerültek volna meg az alkotmányos fórumokat (Országgyűlések, azok által hozott törvények.) És kérem szeretettel, most hallják először az urak, hogy abban a régi világban a Habsburgok még nagyon is hajlottak az önkényuralom felé és nemcsak püspökeink, hanem maga a nemzet is hányszor érezte, hányszor nyögte ennek a törekvésnek káros következményeit. De én még az illető uralkodókat is menteni tudom. A száraz tény ugyanis ez: Kiürült a vallásalap. Pénz kellett a mindenünnen fellépő szükségletek fedezésére. Hogy a kath. főpapságot adóztatták meg, ebben én nem látok olyan jogtalanságot, mintha megadóztatták volna a népet, köztük természetesen a protestánsokat is. Ismét hangsúlyozom azonban, hogy ez nem alkotmányos, hanem önkényes rendelkezés volt és róla törvény nem létezik. Ha nem volna igaz állításom, tessék rám ezítni azt a paragrafust, s akkor leteszem a pennát.

Amit arról mond a Szatmár bösz cikkezője, hogy a főpapság nem teljesítette kötelességét sem a múltban, sem a jelenben, nem ezáfolgatom. Ezt tudni kell minden literátus embernek. Hiszen ugy az irodalom, mint a történet igazolja, hogy minden kultúra az egyháztól eredt.

Mért nem mondják ki önök is azt az elvet, amit Guttman Henrik izr. polgártársunk hirdet a „Szamos“ esütörtöki számában: „Hiábaló papirrontásnak tartom az a felett való vitatkozást, hogy jogos-e, vagy jogtalan a szekularizáció. A kérdés csak az lehet, akarja-e az ország?“ No lám ez patent

felfogás. Itt már lerakom a fegyvert, ha erre történik hivatkozás!... Tehát az államnak minden erőszak gilt... Kerébe töretheti polgárait, kikergetheti a zsidókat, elveheti a kálvinistáktól a kath. Baldáczy-alapot (B. tudtommal kath. volt). Szóval itt nincs határa az omnipotenciának, anarchia felülről.

Ne mókázzanak hát!... Ne szépitgessék a dolgot, ne igyekezzenek törekvéseiknek himet varni nem létező törvényezikkekkel, hanem szegezzék oda a revolvert; rabolni akarunk: „Pénzt vagy életet!“ Akkor én is kiveszem a bugyellárisomat és átadom a garasaimat.

Most részről lezárom a vitát, semmi nemü piszkolódásra ezután nem reflektálok, míg reális érvet nem látok, nem is szállok porondra többé. Végezetül kijelentem, hogy soraim nem a ref. nagyközönségnek szólottak, hanem azoknak, akiket illet. Szóltak a tulajdon elrablására törekvő uraknak, és a Szatmár lapban bemutatkozott ponyvairodalom hőseinek. Távol áll főlem feltételezni, hogy minden református ilyen örült kakadu, sőt vannak közöttük nagyon is bölesen, nagyon is reálisan gondolkozó egyének, akik azt hirdetik, azt vallják, hogy a kath. egyházi vagyon elkobzását nagy nemzeti szerencsétlenségnek tekintenek.

Ismét csak Lehel.

A Katholikus Sajtó.

Hazánk társadalmi és állami viszonyai-ban fontos szerepet játszó tényezőként ismeretes. Az idő viszonyosságai és az életviszonyok ellentétes áramlatai ezen magasztos hivatást teljesítő tényezőknél hatalmas szárnyait már évtizedeken keresztül tördelik. Mi — ifjabb nemzedék — lelünkben erős elhatározással, szent lelkesedéssel, példát véve

A körmenetnek vége volt. De Pali bácsi bizony elszakadt a földijétől. Hiába nézett jobbra-balra, hiába kerülgetett erre-arra, mindig csak egy és ugyanazon helyre jutott.

Már-már kétségbe esett. Mi a manó csináljon. Iszen így estig se ér haza. És gondolt merészet. Megszólított egy urat.

— Ugyan kérem, nem látta az ur a mi képlány tisztelendő urunkat?

Egy szó vagy intés, az sem sok amit kapott. Csak egy lenéző mosolylyal találkozott.

— Hm, ez nem tud magyarul, — nyugtatta meg magát.

Aztán szólított még egy urat. A harmadikat is. Egy árva szó választ nem kapott. Csak amolyan szuró mosolyt.

— Hát itt senki sem ért a hazai nyelven, — sóhajtott fel haragosan.

Végre temérdek bolyongás után a káplán tisztelendő urba ütközik.

— Csakhogy itt van öcsémuram. Azt hittem, sohse látom többé. De még Nánésit sem.

Persze volt aztán nevetés az ebé alatt mikor Pali bácsi öt czilinder bort rendelt egyszerre. A pinczér gyanusan nézett a kis társaságra. De mi baj se történt.

— Fiuk, — szólott háromszor négyszer

is Pali bácsi, — bizalmasan akarok valamit mondani.

— Tessék, hallgatjuk. De nehezen ment a tekstsztus. Végre kiszaladt a szó a torkán:

— Fiuk!... Aztán otthon el ne moudjátok, hogy eltévedtem.

* * *

Jól elköltött ebéd után nyakába vette a várost a kis társaság. Hiszen van itt látnivaló, akár esztendő számra.

Pali bácsi éppen egy ragyogó kirakatot nézegetett. Tündérországba való volt ez a kirakat. A nagy velencei tükör üveg épen délibábszámba ment. Pali bácsi egész rátette az orrát a kirakat üvegére. Ugy bámult. Törbe is esett. A homlokával közeledni akart a gyönyörűbbnél-gyönyörűbb tárgyakhoz. Egyszer csak: Zupp! Egy rettenetes esőrömpölés.

A nagy velencei üveget zuzta be. Az üveg összetört, de ő csak csekély karczot kapott.

A kereskedő villámgyorsasággal ugrik ki. Megragadja Pali bácsi karját.

— Ön törte be. Fizesse meg azonnal.

— Helyes — szólott Pali bácsi hihetetlen nyugalommal. *De csak felit.*

— Már mi jusson csak a felit?

kath. testvéreink felbuzdulásán, gyenge erőnkkel nagyjaink mellé sorakozunk és vezérletük alatt elszánt katonák akarunk lenni. Nem fogjuk engedni, hogy e szent czélért küzdő fegyvert kiragadják kezünkől! Támogatni minden katolikusként elengedhetetlenül kötelessége. Ezt szem előtt tartva és bizva az elmaradhatatlan erkölcsi sikerben a nemes czél szolgálatába szegődött a nagymajtényi és gylvácsi ifjuság is, mikor az 1909. évi aug. hó 1-én a „Kath. Sajtó“ javára rendezett jótékony czélú táncmulatságának tiszta jövedelmét felküldötte a „Kath. Sajtóegyesület“ központi irodájába. Meg kell említenünk, hogy ugy az anyagi, mint az erkölcsi sikerben igen nagy része van Nagymajtény áldottlelkű, áldozatkész plébánosának, ki már az eszme megszületésekor biztos támasza volt az ifjuságnak. Hasonlóképpen mindazoknak, kik az ifjuság mozgalmát bármiképpen elősegítették. Tartsuk szem előtt mindenkor XIII. Leo pápa azon mondását: „A katolikusok nem tehetnek oly sokat sajtójukért, hogy még többet ne kellene teninök.“ A mulatságon felülfizettek: Kertész Pál és Szabó Károly 2—2 K, Székely Gyula, Felber Pál, Schmiéd Ferencz 1:50—1:50 K, Czilli György, Ludescher Gáspár 1—1 K, Hágen Annuska, Hágen Mariska, Fejes István, Hágen János, Ujlaky János, Lőrincz István, Czumbel Lajos, Fecser Vendel, N. N., Daróczy Pál, Kerekes Kálmán, Szőke Zsigmond, Mók István, Brand Belluska, Déry Pál, Uhl József, Fecser János, Kiss Albert, Nonn Gyula, Leichmann Oszkár, Lévy Mihály, Weisz Mihály, Radetzky László, Gruber János, Herbek Rezső, Komka László, Reich Kornél, Margittay János, Orosz Géza, id. Zinner József, ifj. Zinner József, Dorner Lajos, Laskody István, Ginál József, Láng Ernő, Láng György, Láng István, Fetser György, Veiszer János, Soltész János, Zsol-

— Kérem én *feljsggyyel* utazom. Én csak felit fizetem.

A káplán tisztelendő ur esendesen behívta a kereskedőt üzletébe és annak rendje és módja szerint — elintézte az ügyet.

Vacsora alatt volt aztán az elszámolás.

— Se baj! Hát iszen mikor otthon a guta ütötte meg a Darut, a legszebb tehenünket. Főbe nem löttük magunkat.

— Ugy is van!

— De izé! Öcsémuram, egy bizalmas szavam volna. Otthon el ne áruljuk, hogy *feljsggyyel* utaztunk.

— Ah, manót. Az auszlagot.

* * *

Elbuesuzván Pest városából... Pali bácsi vegyes érzelmek közt mondogatta:

— Most voltam benned dicső Pest először. De azt hiszem utólszor is. Isten veled! Szép vagy, dicső vagy, de hamis is vagy!

Otthon pedig volt thema egész addig, míg csak Pali bácsi el nem érkezett az élet utolsó határáig. Még akkor is mosolyogva mondogta:

— Megálljatok, mindent elárultatok. Még az auszlagot is. Most már megyek, indulok egy más fővárosába!...

(bqp.)

Akligazán finom, kényelmes, elegáns és tartós honi gyártmányu
lábbelit akar vásárolni,
az forduljon bizalommal

Vuja János-hoz
Szatmár, Deák-tér

■ (Keresztes András-féle ház), ■

aki dúsán felszerelt cipő-raktárában oszakis valódi finom bőrből a már is világhírű hazai gyárakban készült cipőket és oszismákat nagyon is versenyképes árakban hozza forgalomba és üzletéből minden olcsóbbrendű készítményt, a szokásos bőr- és talpatánczokat teljesen kiküszöbölte, s akinek árul osinosság dolgában is párját ritkítják. Kívánatra mérték után bármilyen kivitelű cipők és oszismák is készülnek.

dos János, Radetzky József, Radetzky Márton, Popemájer János, Rits Pál, Erni Ferencz, Reszler Márton, N. N. 50—50 fillérek. Jegyeiket megváltották: N. N. 10 K, dr. Kovács Gyula 5 K, N. N. 5 K, Soltész Imre 2 K, N. N. 2 K, Tóth József 2 K, dr. Merker Márton 2 K, Szomják János 2 K, Ember Péter 2 koronát.

Nagymajtény, 1909. aug. 14.

Láng Ernő
jogszigorló.

HIREK.

A bankrablók.

Rablók, gyilkosok minden időben voltak. Az első testvérgyilkosság után örökölt kapta az ölést az emberiség.

És minden kornak, minden századnak megvannak a maguk sajátos, de mindig megdöbbentőbb, sötétebb rablógyilkos eseményei.

A XX. század természetesen e téren is tultesz elődjén. Találékonyaság, technikai ügyesség, sőt hihetlenség, meglepőség szempontjából meg éppen versenyzik a rablás, gyilkosság módszere a Markonikkal, Edisonokkal és Blieriot-okkal.

De nem szégyelhetik meg magukat a XX. század rablógyilkosai, a leghiresebb lélekbuvárokkal szemben sem. Hiszen az események nem teszik többé kétségessé, hogy a hajmeresztően vakmerő bankrablók például egészen a lélektani állapotokra (meglepetés, lélekjelenlét elvesztés, a határozott fellépés ereje) támaszkodnak és úgy építik, rajzolják ki sötét terveiket.

Azért megdöbbentők ezek az események. Azért támad egy-egy bankrablás után egész irodalom arról, vajjon mit szól a tényekhez a lélektan? A gyávaságról vagy a bátorságról. A lélekjelenlétről, vagy elvesztett lelki egyensúlyról.

Csak félszázaddal ennek előtte nem így volt. A szegénylegényeknek a Bakony rengetegekben volt természetes eszük, de hiányzott náluk a legmélyebb lélektani kiszámítások hihetlen felforgatásai. Ők, a bakonyi szegénylegények az éjjelt szerették. Az éjjeli meglepetésük és fegyverük volt a technikájuk. És kedélyesek is tudtak lenni. Emberségesek, jószívűek. Az ártatlan ember élete sokszor esadás módon tisztelt volt előttük. Számítottak sok mindenre, de úgy, miként ma pl. a bankrablók számítanak, képtelenek voltak gondolkodni.

Mert mégis csak hihetetlen dolognak tűnt fel eleddig, hogy fényes nappal, egy népes tere nyíló pénzintézetbe törjenek be és ott, ha kell vérrel, ha nem szükséges, vér nélkül, kényelmesen turkáljanak a bankók tömegében.

Mennyi merészség, mennyi emberi lelket ismerő kombinálás és mekkora kockázat, elszántság kell az ilyen vakmerőséghez.

Ismerniök kell jól az embernek élethez ragaszkodó ösztönét. Tudniök kell, hogy elmult a romantikus világ, mikor a pásztor életét

áldozza az egy darab juhért. Számítaniök kell arra, hogy azok a hivatalnokok nem bolondok, hogy más pénzéért, más részvényeiért az életüket dobják oda és családjukat juttassák koldusbotra.

Kockára kell tenniök saját életüket is. Minden esélyre elkészülni. Azt mondják, hogy ezt a nihilisták könnyen teszik. Oh nem. A nihilista nem éppen könnyen. Az *anarchista* igen. A nihilistában még van egy csepp élet-ösztön. Esetek mutatják. Az anarchistában már az is hiányzik.

Meggyőződésem, hogy a fiemei rablók azok az orosz zsidók, — anarchisták, akiket pénzszerzésre küldöttek ki. És az újpestiek? Azok már csak utánczó voltak. Hiszen nincs oly gonoszság, badarság, észnélküliség, melynek utánczója ne lenne.

De hát nincs az ily rablás ellen villámhárító?

Bizony, bizony alig van!

Pisztoly? Minden egyes hivatalnok asztalában? Az nekik is van. És az is bizonyos, hogy a körülmények nekik adják az elsőégi jogot. Telefon? Hiszen láttuk most is, mit ért. De ha sikerül is a telefonálás, addig mindent tehetnek, mindennel végezhetnek kényelmesen.

Egyik fővárosi napilap vészengőket ajánl az utczán. És bizik a sikerben. Ám lehet. De itt is sok-sok az eshetőség. A lélektan itt is analizál. És akkor kitűnik, hogy ebben sincs biztosíték. Az utczán járónak is van életösztönük. S ha akad is egy-egy bátor, nagy lelkierejű ember, bizony már vértócsára szaladhat be.

Hát a bankrablások alkalmával is csak az az igazság szökik lelkünk elé, hogy nincs az a szurony, nincs az a fegyver, mely a törvénynek, a kulturának, az erkölcsöknek, a társadalomnak biztosítékát megadja, biztos szankezióját, erejét csak az Istenben való hit kérezi. Isten nélkül vadállattá lesz az ember.

Pedagogus.

Nagyboldogasszony napja. Vasárnap nagy ünnepe volt a kath. egyháznak; Nagyboldogasszony napja, mely a Bold. Szűz menyemenetelének emlékeztetere van szentelve. Ez az ünnepnap Magyarország történetével is szorosán összefügg; e napon koronázták meg a magyarok első királyát, kinek halála 15-én következett be. A székesegyházban 9 órakor ünnepélyes szent mise volt, melyet *Hehelein* Károly praelátus-kanonok végzett, szent beszédet *Szűcs* János segédlelkész intézett a szép számú közönséghez.

79. évforduló. Diesőségesen uralkodó apostoli királyunk ma ünnepli születésének 79. évfordulóját, Ebből az alkalomból országsszerte — s így városunkban is — ünnepi istentisztelet tartattak. A katonai gyakorlótéren reggel fél 9-kor tábori mise volt, melyet *Székelly* Gyula segédlelkész végzett, az ünnepélyes szent mise 9 órakor volt a székesegyházban. A szent misét maga a püspök ur Ó Méltósága végezte.

Nemzeti ünnep. Pénteken — augusztus 20-án — Szent István napján nemesak a rk. egyház, de az egész magyar nemzet ünnepe, mert e napot a törvényhozás nemzeti ünneppé tette, melyet valláskülönbség nélkül mindenkinek meg kell ünnepelnie. Ünnepejük lelkesedéssel, fényvel széles e hazában. Az e napon a székesegyházban tartandó istentiszteletre hivatalosak az összes helybeli hivatalos testületek. Az ünnepélyes szent misét a székesegyházban 9 órakor maga a püspök ur Ó Méltósága mondja, szent beszédet pedig *Kertész* Pál alapítványi tiszt tart.

Személyi hír. *Boromisza* István, a püspök ur Ó Méltóságának unokatestvére és *Poviszokil* Richárd kalocsai kanonok e héten városunkban időztek Ó Méltósága meglátogatása végett.

Elhalt urinő. *Papp* János állami iskolai tanító neje szül. *Madzsar* Bella urnő, állami isk. tanítónő hétfőn reggel elhalt. Ez a hír járta be városunkat, mindenki megdöbbenéssel fogadta, mert a derék urinőt városszerte tisztelték és szerették. Szinte hihetetlennek tartották, hogy az a hatalmas, erőteljes alak ilyen hirtelen eltávozzék a földi életből, az ő szeretteinek köréből. Mégis megtörtént. A 26 éves szép fiatalasszonyt szívvelhűdés érte, nem is volt számára segítség. Nagy veszteség ő nemcsak hozzátartozóira, hanem a közre is, az iskolára, a növendékseregére, kik mint anyjokat tekintették és szerették a jó tanítónőt. Temetése ma délután 5 órakor lesz a Batthyány-utca 15. számú gyászházból.

Áthelyezett adótitsterek. A pénzügyminiszterium vezetésével megbízott miniszterelnök *Vigh* Dezső pozsonyi kir. adóhiv. főtitstet Szinerváraljára, *Ürmössy* Zoltán Szinerváraljai adóhiv. főtitstet Nagybanýára hasonló minőségben áthelyezte.

Gyászhir. *Uray* Géza m. kir. postamester f. hó 16-án élete 31-ik, házasságának 7-ik évében Aranyosmegyében váratlanul elhunyt. Temetése ma délelőtt volt.

Kegyesrendi tanárok változása. A kegyes tanítórend országos kormánya a nagykárolyi főgimnázium tanári karában az 1909–10. tanévre a következő változtatásokat eszközölte: *Kiss* Béla és dr. *Komáromy* Károly Tatára, *Horváth* Jenő Temesvárra helyeztetett. Helyükre jönnek *Csintalan* Pál Nagybecskerekéről, *Szentiványi* Béla Tatáról s *Berényi* Mátyás Temesvárról plébános segédnek.

Hymen. *Csaba* Gyula helybeli borbély iparos vasárnap tartotta esküvőjét a Szatmárhegyen *Juhász* József iparos leányával, *Jolán*nal. — *Lakatos* Mihály dr. máramarosmegyei körorvos a napokban jegyezte el *Abrahám* Mariska zongoraművésznőt és m.-szigeti zenetanárnőt, özv. *Abrahám* Endréné leányát. Az eljegyzés Nagybanýán történt *Abrahám* Endréné házánál.

Kiküldött tanítógyűlésre. A Kath. tanítók orsz. bizottságának Budapesten e hó 27-én tartandó gyűlésére a választott tagok közül ez évben *Jankovics* János szatmári igazgató tanító fogja az egyházmegyét képviselni.

**Pártoljuk
a hazai ipart!**

Minden magyar ember szent kötelessége a hazai ipar pártolása.

KEPES SÁNDOR

Első Magyar Andesit Sirkőgyárában SZINERVÁRALJÁN

csakis hazai termékeket dolgoznak fel.

A legkifogástalanabb kivitelben készíti a legkülönbözőbb alakú **Pyramisokat, Obeliszkéket, keresztéket, emléktáblákat, sírfeleket, mezei keresztéket, kápolnákat, mauzoleumokat stb.**

MODERN BERENDEZÉSŰ GÉPTEREM A CSISZOLÁS RÉSZÉRE.

Fiók-üzlet: **Szatmár, Attila-u. 4.**

Kinevezés és áthelyezés. A pénzügy-miniszter Bokor János helybeli kir. pénzügyi szemlést Szászsebesre biztos helyettesnek nevezte ki. Az így megüresedett szemlési állásra Molnár Pál beszürezei pénzügyőri szemlést helyezte át.

Uj tanító. A nagykarolyi róm. kath. iskolaszék Fejes Istvánt a Kruppa Mihály nyugalmra vonulásával megüresedett tanszékre tanítónak választotta.

Ung nem szekularizál. Ung vármegye törvényhatósági bizottsága a múlt héten tartott gyűlésén Hajdumegye szekularizációs javaslatát visszautasította és a jeles átíratot íratárba rendelte elhelyezni. Azt hisszük, ezt a helyes példát fogja követni a legtöbb törvényhatóság, egyébre nem is érdemes ez a fosztogatásra irányuló törekvés.

Legfelsőbb kegyes adomány. Ő cs. és apostoli királyi felsége a csapi róm. kath. hitközségnek orgona beszerzésére legfelsőbb magánpénztárából 200 koronát méltóztatott legkegyelmesebben adományozni.

Miniszteri jóváhagyás. A belügyminiszter leiratban értesítette a város közönségét, hogy a szatmárvármegyei ált. tanítóegyesület internátusa céljaira megszavazott hozzájárulást jóváhagyta.

A kereskedő tanonciskola felügyelőbizottsága pályázatot hirdet a folyó évi szeptember hótól kezdődőleg betöltendő óradó tanári állásokra. A heti órák évi tiszteletdíja 120 korona. A nevezett óradói tisztségek elnyerése végett a helybeli közép és a felsőkereskedelmi iskolákban működő tanárok pályázati kérvényüket szeptember hó 4-ig nyújtsák be Dunay Sándor felső keresk. isk. igazgatónál.

Öngyilkos nevelő. Mertz István kereskedőnél levő nevelő, — akit Sáfrán Mariskának hívnak — arzenikkal mérgezte magát s a mentők beszállították a kórházba. A leány felgyógyult, pénteken el is hagyta a kórházat.

Meghívó. A szatmárnémeti cipésmesterek és -munkások aug. hó 22-én az „Iparos Olvasókör“-ben (Csokonai-uteza) a „Czipész Ipartársulat“ javára zártkörű házias táncmulatságot rendeznek. Belépti-díj személyenként 1 korona. Kezdeteste 8 órakor.

A Szamos áldozata. Alig mulik el hét, hogy a Szamos meg ne kívánna a maga ember-áldozatát. Perla Gáspár gazdaleány lovait usztatta szombaton a Szamosban. A lovak usztatás közben elragadtak. Perlát az ár lesodorta a ló hátáról. Egy darabig görcsösen fogta a kötőféket, de aztán az is kiesüszott a kezéből és belefult a vízbe.

Szent István napja. A fővárosba Szent István napja alkalmából a Máv. ez idén is olesó vonatokat indit. Az igazgatóságtól vett értesítés szerint a Máv. valamint a Kassa-Odenbergi vasut összes magyar vonalainak összes állomásairól mind a három kocsiosztályra 30 százalékkal mérsékelt menettérti jegyet adnak ki. Ezeket a jegyeket augusztus 18-tól 20-án délelőttig lehet megváltani s öt napig érvényesek. A visszatérés augusztus 20-án délután történhetik legkorábban. Megszakításnak helye nincs. Gyermekek külön kedvezményt nem kapnak.

A kétnejű rendőr. Hajdu Ferencz felsőbányai városi rendőr két asszonyt is vett nőül. Még pedig mind a kettőt a törvényes

formák között. Még az 1906 évben nőül vette Váradi Antal avasujvárosi földmives Sára nevű leányát, akivel egy ideig boldogan élt együtt. Hajdu Ferencz azonban csakhamar megunta a boldogságot, faképnél hagyta a feleségét és Felsőbányára jött rendőrnök. De mivel a legényélet sehogyssem volt inyére, elhatározta, hogy pótolja a veszteségét, amely a Sára elkergetésével érte és újból megnősült. Minthogy azonban a válópörnek méregdrága az ára, a derék házassulandó úgy gondolta, hogy nem adja be a válópört, hanem megkerüli a törvényt és úgy szerez újból oldalbordát magának. Csakhamar megösmarkedett egy Papp Anna nevű leányzóval, aki előtt azonban gondosan eltitkolta, hogy már viseli a nevét asszony és egykettőre oltárhoz is vezette Papp Annát. Tudomására jutott azonban Váradi Sárának, aki még mindig joggal viselte a Hajdu Ferencz nevét, hogy már más bitorolja az ő törvényes hitvesi mivoltát és a hűtlen férfit feljelentette a szatmári ügyészségen. Az ügyészség megindította Hajdu Ferencz ellen a hivatalos eljárást.

Beiratás. Az irgalmasnének szatmárnémeti róm. kath. polgári leányiskolájában a beiratások az 1909—10. iskolai évre szeptember 1, 2. és 3. napjain délelőtt 8 órától 12 óráig fognak eszközöltetni és pedig a beiratás 1. és 2. napján a helybeli róm. kath. vallású növendékek lesznek felvéve, a beiratás 3. napján a helybeli más vallásúak és vidékiek vétetnek fel. A beiratások a polgári iskolában a keresztlevél illetve származási bizonyítvány és az előző osztályról szóló bizonyítvány alapján történik. A polgári iskola I. osztályába oly növendékek vétetnek fel, kik az elemi iskola IV. osztályát jó eredménnyel végezték és ezt iskolai bizonyítvánnyal igazolják. Az elemi iskola V. és VI. osztályából a polgári iskola II. osztályába felvételi vizsgálat alapján vétetnek fel a növendékek. A felvételi vizsgálatok szept. 3-án délután 3 órakor fognak megkezdetni. A javító vizsgálatok szept. 4-én délután lesznek megtartva. Az ünnepélyes „Veni Sancte“ szeptember 5-én lesz. Az oktatás szeptember 6-án veszi kezdetét. A polgári iskolába a beiratás 4 K, bizonyítvány, könyvtár, írásbeli dolgozatokra szánt füzetek, rajzanyag 6 K. A tandíj egész évre 60 kor. Felvételi vizsgálat 10 korona. Szatmár-Németi, 1909. aug. 17-én. Az igazgatóság.

Tűz. Farkas Lajos hostánczi telkén esütörtökön délben tűz ütött ki, mely egy nagy félszert hamvasztott el a benne levő gazdasági gépekkel együtt. A tüzoltók nagy apparátussal vonultak ki és a mentelepi katonák segítségével a félszert övező épületeket megmentették a pusztulástól. A kár meghaladja az 1000 koronát.

Vasárnapi munkaszünet. A kereskedelemügyi miniszter rendeletet adott ki a vasárnapi munkaszünet tárgyában, amelynek értelmében a házi és egyéb látványosságokra szóló belépő jegyek árusítását a vasárnapi munkaszünet alól kivette.

Áthelyezett vásár. A városi tanács határozata folytán a szatmárhegyi augusztus hó 20-ára eső vásár helyett úgy a kirakó, mint az állatvásár előző esütörtökön augusztus hó 19-én tartatik meg.

Nyomatott a Pázmány-sajtóban Szatmáron.

847. szám.

1909. végrh

Árverési hirdetmény.

Alulirott bírósági végrehajtó az 1881. évi LX. t.-cz. 102. §-a értelmében ezennel közhírré teszi, hogy a budapesti V. kerületi kir. járásbíróságnak 1909. évi Sp. XI. 236/3. számú végzése következtében Dr. Scheimann Emil ügyvéd által képviselt Wallák és társa cég javára 113 K 30 f. s jár. erejéig 1909. évi június hó 29-én foganatosított kielégítési végrehajtás útján lefoglalt és 700 koronára becsült következő ingóságok, u. m.: vasszekrény és tűzifecskendő nyilvános árverésen eladatnak.

Mely árverésnek a Szatmárnémeti kir. járásbíróság 1909-ik évi V. 1006/2 számú végzése folytán 113 kor. 30 fill. tőkekövetelés, ennek 1909. évi március hó 13 napjától járó 5% kamatai, és eddig összesen 79 kor. 30 fillérben bíróilag már megállapított költségek erejéig, Tiszabeccsen, a foglalás helyén leendő megtartására **1909. aug. 25. napjának délelőtti 10 órája** határidőül kitűzetik és ahhoz a venni szándékozók ezennel oly megjegyzéssel hivatnak meg, hogy az érintett ingóságok az 1881. év. LX. t.-c. 107. és 108. §-ai értelmében készpénzfítés mellett a legtöbbet ígérőknek, szükség esetén becsáron alul is elfognak adadni.

Amennyiben az elárverezendő ingóságokat mások is le- és felülfoglaltatták és azokra kielégítési jogot nyertek volna, ezen árverés az 1881. évi XL. t.-c. 120. §. értelmében ezek javára is elrendeltetik.

Kelt Szatmáron, 1909. évi augusztus hó 4. napján.

ÁDÁM ALBERT,
kir. jbir. végrehajtó.

Dr. MÁLNAI MIHÁLYNÉ

felsőbb leány tan- és nevelő-intézete
Budapest, VI., Teréz-körút 39. sz. I. em.

Internátus és iskola bennlakó, félbennlakó és bejáró növendékek számára. **Elemi iskola, felsőbb leányiskola, továbbképző tanfolyam. 15-ik iskolai év. Allamérvényes bizonyítványok.** Korlátolt számú növendékek. **Gondos családlás nevelés.** Egészséges, tágas helyiségek, elsőrangú ellátás. Kiváló tanítók **Svéd-torna- és vívőkursus.** Bennlakó francia és angol nevelőnők. Bővebb felvilágosítást nyujt és kívánatra propektust küld: **az igazgatóság.**

Egy 12 - 13 éves fiu, kinek egy - két középiskolája van, nyomdásztanulónak felvétetik a Pázmány-sajtó könyvnyomdában.

Ékszer-üzlet és műhely áthelyezés!

Tisztelettel értesítem a n. é. közönséget, hogy özv. **Stern Sámuelné utóda Grünhut Samu** cég alatt eddig a Hungária-szálloda mellett volt üzletemet a **Hám János-utcába, Dr. Vajay polgármester ur házába** (az új butorszövetkezet mellé) helyeztem át.

Nagy választékban raktáron tartok különféle szemüvegeket, ezikkereket, melyek orvosi rendelvényre vagy a nélkül is kaphatók. Pecsétgyöngyök, gummi-bélyegzők, ezimerek vésése, himzsmunkák készítése, tűzifaranyozásai és ezüsttőzést bármilyen templomi vagy házi tárgyaknak, arany, ezüst, ékszer, óra, látszer, tájéktárgyak javítását és minden e szakmába vágó munkák készítését saját gépekkel gyárilag felszerelt üzletemben olesón, jól és gyorsan eszközölöm. Tört aranyat, ezüstöt, régiségeket, régipénczeket, valódi gyöngyöket és drágaköveket a legmagasabb árban vásárolok, vagy becserelek nagy mennyiségben is.

Kérve a n. é. közönség szívos pártfogását, ma-radtam teljes tisztelettel
Grünhut Samu
ékszerész Szatmár, Hám János-u. Dr. Vajay-ház.

Nyomdász-leány, ki a gép-körül teendőkben jártas, alkalmazást kaphat a Pázmány-sajtó könyvnyomdában Szatmáron.

Valek és Rajz

angol és francia különleges-gü cipészek, hol saját készítményü kész cipők is kaphatók bármilyen kivitelben.

Szatmár, Eötvös-utca 2.

(Heinrich-palota.)

Bertha Károly műkertész

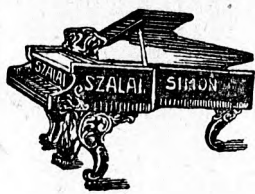
Élővirág és magkereskedése

Szatmár, Deák-tér 3. sz.

TELEFON 27. SZÁM.

Elsőrangú élővirág kötészet. Menyasszonyi, koszorúslányi, báli és más alkalmi csokrok, kosarak, állványok stb. Ravatali és sirkoszorúk. Szolid árak. Vidéki rendelések különös gondal, pontosan elintéztetnek. — Kereskedelmi kérészetemet (Dinnyés-kert 6. szám) a n. é. közönség szives figyelmébe ajánlom.

Sürgőnyeim: Bertha kertész, Szatmár.

Hangszer üzlet!
Szalai Simon
hangszer és zongora-
készítő s hangoló
Szatmár, Kazinczy-u. 14.
Guttmann-palota.

Üzlet átvétel. A Néhma Lajos József kávéüzletét átvette **Benkő Sándor**, kinek előzőkenysége és szakképzettsége biztosítja a vevő közönséget. 10—12%-al olcsóbban szereshetjük be kávé szükségletünket mint bárhol.

Kölsön-könyvtár

Kazinczy utca 16. sz. alatti üzletemben a magyar irodalom régi és legújabb jeles roínak művei olcsó díj mellett kölcsön vehetők. — **Cseplák Bálint.**

Értesítés. Értesítem a m. t. közönséget, hogy ház, birtok, üzlet és lakásközvetítő irodámat Várdomb-utczába, az izr. templommal szemben helyeztem át. **Zichermann Mór.**

Özv. Lauf Józsefné és Fia
szobafestő Szatmár, József kir. herczeg-u. 14. sz.
35 év óta fennálló üzlet.

Elvállal szoba és templomfestést, tapétázást, mázolás és minden e szakba vágó munka gyorsan és pontosan való elkészítését olcsó árak mellett. Szives pártfogást kér özv. Lauf Józsefné és Fia.

Aki szép és olcsó ajándé-
kot óhajt vásárolni, az menjen el a *színházzal szemben* lévő óra és ékszer üzletbe, mert ott találja a legdusabb és legolcsóbb választékot valódi arany és ezüst ékszerekben, mindennemű zseb és fali órákban. Tisztelettel **Kepes Dávid** mű-órás és ékszerész, Szatmáron a színházzal szemben.

Legalkalmasabb ajándékok órák- és ékszerekben beszerezhetők **SZABÓ GUSZTÁV** órás, ékszerész és látszerész üzletében Szatmár, Attila-utca.

Hölgyek figyelmébe!

Több évi külföldi tanulmányaim, tapasztalataim és gyakorlataim után hazajöttem és szülővárosomban **Széchenyi-utca 14. számú házban** (Árpád-utca sarkán) angol és francia

női felsőruha divattermemet

megnyitottam. A nagyrabecsült hölgyek szives pártfogását kérve, maradtam tisztelettel

Bánk Lőrincz,

berlini szabásztani akadémián kiképzett okl. szabász.

SZABÓ SÁNDOR, SZATMÁR

SZOBRÁSZ, ARANYOZÓ ÉS OLTÁRÉPÍTŐ, WESSELÉNYI-UTCZA 3. (SAJÁT HÁZ)

Üzlet áthelyezés!

Tisztelettel értesítem nagyrabecsült megrendelőimet, hogy

SZOBRÁSZ-, ARANYOZÓ- ÉS OLTÁRÉPÍTŐ-MŰTERMEMET

ujjonnan átalakítva, saját házamba, Wesselényi-utca 3. szám alá helyeztem át.

Kérem az igen tisztelt megrendelőimet, hogy bizalmukkal a jövőben is megtisztelni sziveskedjenek.

IFJ. RUBINSZKY FERENCZ
IPARMŰVÉSZETI MŰHELYE
SZATMÁR, UJ-UTCA 3/a SZ. (SAJÁT HÁZ.)

Modern háló, ebédlő, szalon vagy uri szoba berendezések, valamint leányszoba berendezések művészi kivitelben készülnek.

KIVÁNATRA TERVEKKEL IS KÉSZSÉGGEL SZOLGÁLOK.

Fogorvosi műtermem

és lakásom a Léway-palota emeletén, Hám János-utca 12-ik szám alatt van (a kir. törvényszéki palotával szemben). Kiváló tisztelettel **BAKCSY, fogorvos.**

PÁZMÁNY-SAJTÓ

villanyerőre berendezett könyvnyomda

— SZATMÁR, ISKOLA-KÖZ 3. SZÁM. —

Czímkarttyák, gyászlapok, ügyvédi nyomtatványok, árjegyzékek, szállítási bárczák, meghívók, névjegyek, levelező-lapok, étlapok, feltűnő falragaszok, eljegyzési- és esketési meghívók, számlák, levélpapírok, művészi kivitelben részvények, okmányok, emléklapok, bármilyen színezéssel, művek kinyomatása, tánczrendek, üzleti körlevelek, havi és heti lapok, folyóiratok, csomagolópapírok czégnymással, táblázatok, szalagaranyozások és mindennemű könyvnyomdai munkák készítése.

Egyházi nagy nyomtatványraktár!

Könyvkötői munkák felvétele!

Pázmány-Sajtó Könyvkiadóhivatalában

kaphatók az alant jelzett művek:

Dr. Ratkovszki S.: 20 exhortatiói

a munkácsi állami főgimnázium ifjúságához kaphatók 2 koronáért a Pázmány-sajtóban. — Erdemes e munkát elolvasni már csak a kritika érzék fejlesztése szempontjából is. A nyilvános bírálat nem jut vele szegeletre. Némelyek atomokra zúzzák, mások a felhőkbe emelik.

Szent József imakönyv. Összeállította

Dr. Haiczl Kálmán garamszentbenedeki plebános, lelkész. Ezen imakönyv magában foglal imákat és elmélkedéseket az év minden napjára, előkészítést a gyónási és áldozási ájtatosságra. Ára csinos vászonkötésben kor. 40 fillér. Bérmentes küldéssel 1 kor. 50 fillér.

Philothea vagy **utmutatás az istenes életre.** Irta Szalézi sz. Ferencz genfi püspök. Főleg Szezezi Imre fordítása nyomán átdolgozta *Haugg Leó* szentszéki tanácsos, plebános. Második kiadás. Ára vászonkötésben 2 K 40 f. Bőrkötésben aranymet-széssel 4 korona.

Elemi szertartástan. Irta: Ekkel Lajos rónaszéki plebános. Elemi népiskolai használatra. Kis 8°-as alak. Ára füzve 60 fillér.

A Colosseum vértanui. Képek a róma amphiteatrum történetéből. Irta O' Reyly apostoli hit hirdető, fordította Matyaczko Teodor kanonok. Kiválóan érdekes olvasmány 29 iv, 8°. Füzött példány ára 2.40 K., kötve 3.20 korona. A pénz előleges beküldése után bérmentve.

Esketési beszédek. Idegen szerzők nyomán átdolgozta dr. Irinyi Tamás theol. tanár. A szatmári ft. egyházmegyei hatóság jóváhagyásával. 8°-ad rét alak, 29 iv. Ára füzve 4 kor. Kötve 5 kor.

Utmutatás a lelkibéke megszerzésére. Irta: Lehen atya, fordította Sarmaságh Géza. E művet mely eredeti francia alakjában 4, német szövegében 2 kiadást ért meg, második és javított magyar kiadásban bocsátottuk az istenes életre törekvő buzgó lelkek szolgálatára, miután a első magyar kiadás teljesen beváltá azon reményeket, melyeket hozzá a megrendelők fűztek, mit bizonyítanak az elismerő nyilatkozatok s a mű gyors elterjedése. 31 iv. Ára füzve 3 kor., kötve 3 kor. 60 fillér.

ROPS

**biztonsági
gyorsfőző.**

Tűzveszély kizárva.

Ha felborul, elalszik!

Szesz ki nem folyhat!

Szeszfogyasztásban igen takarékos!

Kapható minden jobb vasáru és háztartási
cikkeket árusító üzletekben.

Ha valahol nem kapható, szíveskedjék hoz-
zánk fordulni.

Képes prospektus ingyen és bérmentve.

„ROPS“ Fémáru Részv.-Társ.

BUDAPEST, V., Külső-Váci-ut 74/67.

Helybeli elárusító: **Koós Gábor.**

*Aki jó bort szeret inni, keresse fel
a HUNGARIÁT. Egy liter új bor házhoz
28 krajczár. Kiemelendő még a többek
közt egy palack saját töltésű bor Hun-
garia gyöngye cím alatt 50 krajczár.*

Kovács Gyula temetkezési intézete

Szatmár, Kazinczy-utca 15. sz. alatt

(volt Vajay-házban) **megnyit**, szemben a
református gimnáziummal. — A legmagasabb
igényeknek megfelelő temetéseket a legjutá-
nyosabb ár mellett eszközöl helyben és vidéken.
Temetkezési társulatoknak kedvezményt nyújt.

BABAKOCSIK ÉS HINTALOVAK!

Megkezdődött a nyári vásár!!

Óriási választék ujdonságokból, melyek egyedül csak

a Szatmári Bazárban

KAZINCZY-UTCZA 10. SZÁM ALATT, ahol ki-
fogyhatatlan választékban kaphatók: **játék, emlék-
tárgyak, fonografok, üveg, porcellán, alpaca,
díszműáruk, pénztárcák, zsebkések, aczélevő-
eszközök, fonografok és grammofonok** és ezek-
hez lemezek. — A legújabb műöntvények **valódi
ezüst platirozással**, u. m.: tintatartók, díszórák,
hamutartók, gyümölcsállványok, china-ezüst árukban
órák, hamutartók, gyümölcsállványok, china-ezüst áru-
ban mindennemű dísztárgyak. — **A legszolidabb
szabott árak**, pontos kiszolgálás. — Vidéki megren-
delések pontosan teljesíttetnek. — Szíves pártfogást kér

BLATNICZKY ISTVÁN SZATMÁR,

KAZINCZY-UTCZA 10. SZÁM ALATT LEVŐ

„Szatmári Bazár“-jában.

SZOLID SZABOTT ÁRAK!

Makóczy Géza papi és polgári
szabó

Szatmár, Eötvös-utca 4/a. sz.

Ajánlja a főt. lelkész urak szíves figyelmébe
modern szabó műhelyét, hol is mindennemű
reverendákat és papi öltönyöket a legnagyobb
pontosággal és jutányos árak mellett készülnek.

Tisztelettel

Makóczy Géza, sekrestyés.

Kávét

legjobbat és
legolcsóbban
beszerezhetünk

Benkő Sándor

kávékereskedőnél Szatmár, Kazinczy-utca 16.
„MOKKA“ keverék czégem különlegessége.
1 kgr. 4-40 korona. Villany erővel pörkölte.

PAPP IMRE, SZATMÁR

ÉPÜLET ÉS MŰBUTOR-ASZTALOS, MÁTYÁS KIRÁLY-UTCZA 32.

Ajánlja a mai kor igényeinek megfelelően berendezett

ÉPÜLET ÉS BUTOR

ASZTALOS-MŰHELYÉT

a m. t. megrendelő közönség szíves figyelmébe.

Tartós munka, pontos és szolid kiszolgálás.

HORVAY és SZABÓ

festők Szatmár, Kinizsy-u. 29.

*Elvállalnak szobafestést, mázolást, czim- és
czimer-festést, valamint aranyozást és ta-
pétázást. Templom festéseket minden stílusban.*

::: Üveg czimtblák készítése :::

Inglík József

polgári-, papi- és egyenruha-üzlete

Szatmár Deáktér. Városház-épület.

Több egyenruházati intézet szerződött szállítója.

Készít mindennemű *polgári öltönyöket, papi reverendá-
kat*; mindennemű öltöny készítésnél a fősnlyt az *elegáns sza-
bás és finom kivitelre* fektetem, a mellett teljes kezességet vállalok
szállítmányaim valódi színe és tartósságáért.

Allandó nagy raktár honi és angol gyártmányu szövetekben.
Elsőrangu egyenruházati és hadi felszerelési intézet Üzleten *nagy
forgalma* által áruimat *olcsóbb ár mellett szállíthatom*, mint
bármely más czég.

Átalakítások gyorsan és olcsón eszközöltetnek.

Kérem ennél fogva engem becses megrendeléseivel megtisztelni-
biztosítom, hogy a legcsekélyebb megrendelésnél is a legnagyobb
megelégedésére fog szolgálni.

INGLIK JÓZSEF,

szabómester.

VUJA JÁNOS

magyar gyártmányu cipőkülönlegességek egyedüli raktára
SZATMÁR-NÉMETI, DEÁKTÉR 12. SZÁM.

*Van szerencsém a n. é. közönség szives tudomására hozni,
hogy az őszi és téli idényre megérkeztek az összes elsőrendü,
magyar gyártmányu*

férfi, női és gyermekcipő különlegességeim,

*mely kizárólag Szatmár és Szatmár vármegyében csakis nálam
mind elsőrendü áru kapható, nem mind hason hirdetett áru,
mely mind külföldről van behozva és mint elsőrendü áru van
feltüntetve a közönség megtévesztésére.*

Tisztelt szülők

*szives figyelmébe ajánlom a beiratások alkalmára
a napokban érkezett fiu és leányka czipőimet, mely
e célra a legjobb áru és legolcsóbban beszerezhető.*

Fordits!

PÁZMÁNY-SAJTÓ SZATMÁR.

TANKÖNYVEK ISKOLASZEREK

IRÓ- ÉS RAJZESZKÖZÖK

LEGJUTÁNYOSABB BESZERZÉSI FORRÁSA

Reizer János

KÖNYV, ZENEMŰ, IRÓ ÉS RAJZSZER-NAGYKERESKEDÉSE

Szatmár-Németi

Deák-tér 12. sz. Keresztes-féle ház.